

Vydává Ministerstvo financí České republiky ve spolupráci s Českou národní bankou ve vydavatelství *Economia, a. s.*, Praha

© Ministerstvo financí ČR

Adresa redakce: Vinohradská 49
120 74 Praha 2

Telefon: 253 018 nebo 2110, linka 361

Fax: 253 728

Vedoucí redaktor: Ing. Ivan Kočárník, CSc.

Publishers: Ministry of Finance of the Czech Republik in Cooperation with Czech National Bank in Publishing House *Economia, Prague*

© Ministry of Finance of the Czech Republik

Editor's Office: Vinohradská 49

120 74 Prague 2

Czech Republic

Editor in Chief: Ivan Kočárník

OBSAH

Ivan KOČÁRNÍK: Státní závěrečný účet za rok 1992	277
Tomáš JEŽEK: Fond národního majetku	283
Věra KAMENÍČKOVÁ—Milena HORČICOVÁ—Drahomíra VAŠKOVÁ: Reforma rozpočtu v ČSFR	287
Aleš BULÍŘ: Reálný hospodářský cyklus, trh práce a monetární politika	301

Diskuze

Edvard OUTRATA: Jakou státní statistiku potřebujeme?	308
--	-----

Informace

Stanislava HRONOVÁ: O statistice na VŠE	311
---	-----

Přehled-Survey

Zpráva o plnění státního rozpočtu za první čtvrtletí 1993	313
Information for Foreign Readers (anglicky)	321
Report on Budget in the First Quarter of 1993 (anglicky)	322
Tabulky (anglicky):	
Main Czechoslovak Economic Indicators 1989—1992	327
CSFR: Balance of Payments Summary 1989—1992	327
CSFR: Monetary Survey 1990—1992	328

Upřesnění čísla:

R. A. MUSGRAVE—P. B. MUSGRAVEOVÁ: **Veřejné finance v teorii a praxi** (11. část): ss. 321—332

Všechny bibliografické údaje včetně údajů o autorských právech jsou uvedeny u prvního pokračování v č. 9/92 tohoto časopisu.

Publikováno po dohodě s vydavatelstvím McGraw-Hill, Inc.

CONTENTS

Ivan KOČÁRNÍK: State Final Account for 1992	277
Tomáš JEŽEK: National Property Fund	283
Věra KAMENÍČKOVÁ—Milena HORČICOVÁ—Drahomíra VAŠKOVÁ: The Czechoslovak Budget Reform	287
Aleš BULÍŘ: Real Business Cycle, Labor Market and Monetary Policy	301

Discussion

Edvard OUTRATA: What Kind of Statistics is Needed?	308
--	-----

Information

Stanislava HRONOVÁ: About Statistics on the Prague School of Economics	311
--	-----

Survey

Report on Budget in the First Quarter of 1993 (in Czech)	313
Information for Foreign Readers (in English)	321
Report on Budget in the First Quarter of 1993 (in English)	322
Tables (in English):	
Main Czechoslovak Economic Indicators 1989—92	327
CSFR: Balance of Payments Summary 1989—1992	327
CSFR: Monetary Survey 1990—1992	328

In the middle of this issue:

R. A. MUSGRAVE—P. B. MUSGRAVE: **Public Finance in Theory and Practice** (Part XI): pp. 321—332

You can find all bibliographical data including particulars on copyright in part I of this series in No 9/92 of this journal.

Published by arrangement with McGraw-Hill, Inc.

Redakční rada: dr. Ivan Angelis, doc. ing. Aleš Bulíř, MSc., CSc., ing. Petr Dvořák, ing. Miroslav Hrnčíř, DrSc., doc. ing. Kamil Janáček, CSc., ing. Miroslav Kerouš, ing. Ivan Kočárník, CSc., ing. Václav Kupka, CSc., ing. Tomáš Ježek, CSc., ing. Jiří Pospíšil, CSc., Vladimír Rudlovec, CSc., ing. Pavel Štěpánek, CSc., prof. Jan Švejnar, ing. Jan Vít, prof. ing. Karol Vlachynský, CSc.

Fond národního majetku

Rozhovor, který redakci časopisu *Finance a úvěr* poskytl v dubnu 1993 předseda Výkonného výboru Fondu národního majetku ing. Tomáš JEŽEK, CSc.

1. Kdy Fond národního majetku ČR vznikl, jaké jsou jeho cíle a funkce?

Fond národního majetku (FNM) byl založen 1. srpna 1991 na základě zákona č. 171/1991 Sb. Činnost Fondu je řízena Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR.

Hlavní funkcí Fondu je realizace privatizačních projektů schválených buď Ministerstvem privatizace, nebo vládou. Vláda schvaluje privatizační projekty v případech, kdy se jedná o přímý prodej. Fond funguje jako zakladatel akciových nebo jiných obchodních společností založených podle privatizačních projektů.

V průběhu času se funkce Fondu rozšířily. Fond získává do svého majetku akcie nebo hotové peníze a tyto prostředky používá pro plnění některých dalších cílů. V zásadě je hlavní funkcí Fondu přispívat k transformaci ekonomického systému jako celku a privatizovat státní majetek.

Nejvyšším orgánem FNM je prezidium, volené ČNR, resp. Parlamentem České republiky. Předseda prezidia je zároveň ministrem privatizace. FNM je právnická osoba zapsaná v podnikovém rejstříku; není tedy součástí státní správy. Při nakládání s privatizovaným majetkem se řídí jednak privatizačními projekty, ve kterých je stanoveno, k čemu Fond může tento majetek použít, jednak rozhodnutími prezidia či Parlamentu, a to v případě užití výnosů z privatizace.

V lednu 1993 se FNM ČR stal na základě dohod mezi vládami ČR a SR nástupcem Federálního fondu národního majetku a zároveň uzavřel smlouvu s FNM SR podle zákona o dělení majetku federace.

2. Jaký je aparát Fondu a jak vypadá jeho rozpočet?

FNM ČR má v současné době ve všech svých sekcích asi 120 zaměstnanců. Pokud jde o výčet těchto sekcí, je to: sekce právních služeb, sekce kontroly a hospodářské správy, sekce správy cenných papírů, sekce zabezpečení a realizace privatizačních projektů, sekce akciových společností, sekce veřejných dražeb, veřejných soutěží a přímých prodejů, sekce majetkové správy a sekce zvláštního účtu. Na zvláštním účtu FNM se evidují příjmy z malé privatizace. Příjmy z velké a malé privatizace se tedy vedou na dvou samostatných účtech, protože mají poněkud odlišný režim.

Vlastní rozpočet FNM schvaluje vláda a Parlament. Vyšší náklady rozpočtu FNM na rok 1993 souvisejí se zvýšenými notářskými poplatky při zakládání akciové, popř. jiné obchodní společnosti a s nutností opravit budovu, kterou FNM získal.

3. Jaká je úloha Fondu v procesu privatizace?

Primární funkcí FNM je realizace privatizačních projektů. Podle zákona o velké privatizaci lze transformaci státního majetku uskutečňovat šesti různými formami: veřejnou dražbou, veřejnou soutěží, přímým prodejem předem určenému vlastníkovi, vkladem majetku do akciové společnosti, privatizací majetkové účasti státu a bezúplatným převodem (ten se provádí především ve prospěch obcí a měst).

K 15. 2. 1993 bylo Fondu předáno z Ministerstva pro privatizaci 1 944 privatizačních projektů. Tyto projekty zahrnovaly 4 340 forem privatizace. Představovaly majetek v účetní hodnotě téměř 500 mld. Kč. Část připadající na transformaci státního majetku formou kupónové privatizace činila cca 40 %, zbývající část by se měla privatizovat standardními metodami.

Pokud jde o malou privatizaci, zde FNM nemá žádné funkce. Vede pouze účet výnosů z malé privatizace a organizuje zvýhodněné financování zdravotních projektů z těchto výnosů.

4. Jakou úlohu plní Fond v procesu oddlužení podnikové sféry, správy státního majetku apod?

Koncem roku 1991 vydal FNM obligace v celkové hodnotě 30 mld. Kčs. Část těchto obligací ve výši 22,2 mld. Kčs byla použita na oddlužení podniků. Jednalo se o úročené obligace splatné v hotovosti. Tyto obligace v současné době FNM již splatil. Druhou část představovala emise obligací na posílení kapitálu bank ve výši 7,8 mld. Kčs. V tomto případě šlo o neúročené obligace splatné akciemi.

Význam tohoto opatření dokumentuje skutečnost, že až na výjimky žádný podnik v průběhu „čekací doby“ nebankrotoval.

FNM připravuje druhou obdobnou operaci, která počítá s jednorázovou sumou ve výši cca 10 mld. Kč. Těchto prostředků se použije na zápočty a odkup pohledávek za podniky, které jsou v bankrotu nebo v ochranné lhůtě.

FNM je zakladatelem tří dceřiných investičních fondů — Restitučního investičního fondu, Nadačního investičního fondu a Diferenčního investičního fondu.

V Restitučním investičním fondu (RIF) se soustřeďují cenné papíry v rozsahu 3 % akcií akciových společností určených k privatizaci v první vlně privatizace. Vlastníky akcií RIF se stávají oprávněné osoby dle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích.

Akcionáři Nadačního investičního fondu budou nadace. Do tohoto fondu půjde 1 % akcií akciových společností určených pro druhou vlnu kupónové privatizace. Výběr nadací provede vládní komise a schválí Parlament.

Změny základního jmění společností v důsledku časového nesouladu mezi založením akciové společnosti a aktualizací jejího jmění se řeší prostřednictvím Diferenčního investičního fondu.

Fond na sebe bere ručení za ekologické závazky privatizovaných společností podle zásad schválených vládou.

5. Jak vypadají aktiva a pasiva fondu?

Pokud jde o velkou privatizaci, bude patrně nejvýstižnější odpovědí následující tabulka:

příjmy celkem	26,8 mld. Kčs
z toho:	
z prodeje majetku a akcií	26,5 mld. Kčs
ostatní*	0,3 mld. Kčs
výdaje celkem	23,9 mld. Kčs
z toho:	
obligace	21,2 mld. Kčs
úroky z obligací	1,5 mld. Kčs
finanční podíly vložené do Restitučního investičního fondu	0,1 mld. Kčs
úhrada úvěru IB za s. p. Škoda Mladá Boleslav**	0,9 mld. Kčs
ostatní***	0,2 mld. Kčs
zůstatek	2,9 mld. Kčs

* úroky, účastnické poplatky z veřejných soutěží atd

** pohledávka FNM vůči s. p. Škoda

*** náklady na tvorbu privatizačních projektů, převod peněžních prostředků na účet správy FNM, bankovní poplatky atd.

Z prodeje majetku a akcií do zahraničí získal FNM ČR v roce 1992 13,9 mld. Kčs, což představuje více než polovinu jeho příjmů z velké privatizace.

Pokud jde o malou privatizaci, dává nejvýstižnější odpověď tato druhá tabulka:
stav k 31. 12. 1992

příjmy celkem	31,0 mld. Kčs
z toho:	
z malé privatizace	30,3 mld. Kčs
z úroků	0,7 mld. Kčs
výdaje celkem	3,1 mld. Kčs
z toho:	
náklady na likvidaci státních podniků*	1,6 mld. Kčs
dotace územním rozpočtům**	1,2 mld. Kčs
náklady na okresní privatizační komise	0,2 mld. Kčs
restituce	0,1 mld. Kčs
zůstatek	27,9 mld. Kčs

* Tyto náklady vznikly v souvislosti s pohledávkami, které nebylo možné uspokojit z výtěžku likvidace státních podniků.

** K tomuto kroku došlo podle zákona č. 282/1992 Sb., v souvislosti s uplatněním zákona o malé privatizaci.

Ze zvláštního účtu FNM, kde se soustřeďují výnosy z malé privatizace, je 20 mld. Kč uloženo na dlouhodobém termínovém vkladu u České spořitelny, a. s. Úroky z těchto vkladů použije FNM na dotace peněžním ústavům, které poskytnou zvýhodněné úvěry na privatizaci zdravotnictví.

6. Jaké výdaje Fond uskuteční v roce 1993?

Z prostředků Fondu národního majetku se v letošním roce zaplatí:

— 6,5 mld. Kč ČSOB na splátky jistiny a úroků ze závazků ve volných měnách, které stát od ČSOB převzal;

— 2,0 mld. Kč Investiční bance a České spořitelně za majetkovou újmu v souvislosti s tím, že tyto instituce poskytují zvýhodněné úvěry. V prvním případě na družstevní bytovou výstavbu a ve druhém případě na individuální bytovou výstavbu;

— 1,0 mld. Kč Českomoravské záruční a rozvojové bance;

— 3,0 mld. Kč na posílení kapitálu Konsolidační banky;

— 2,0—3,0 mld. Kč na krytí ekologických závad, které privatizované podniky způsobily před vlastním procesem privatizace.

7. Jaká je budoucnost Fondu?

FNM řeší v současnosti dva velké problémy:

a) výkon akcionářských práv v průběhu první vlny velké privatizace, tj. výkon správy majetku privatizovaného kupónovou metodou, před převedením práv akcionářům vzešlým z této metody privatizace;

b) novou situaci po 1. 1. 1993 vzešlou ze zákona o zápisu vlastnictví do evidence katastrálních úřadů. Podle tohoto zákona je rozhodujícím momentem převodu vlastnictví datum zápisu do katastru nemovitostí. Do 31. 12. 1992 bylo rozhodujícím momentem datum podpisu kupní smlouvy.

Role FNM v transformaci vlastnictví, resp. realizace privatizačních projektů, bude trvat tak dlouho, jak bude trvat vlastní privatizace. Porada ekonomických ministrů rozhodla, že druhá vlna velké privatizace bude vlnou poslední. Od poloviny roku 1994 se privatizace bude realizovat pouze standardními metodami.

Poté FNM, kterému zůstanou na majetkových účtech peníze, pravděpodobně přeroste v nějakou finanční instituci. Některé akcie, které zbyly z první vlny kupónové privatizace, a další akcie z jeho portfolia bude Fond nabízet prostřednictvím Burzy cenných papírů a RM-systému.

FNM hodlá ukládat své volné prostředky především u malých, úspěšných komerčních bank. Tím sleduje posílení jejich konkurenční pozice mezi velkými bankami.

Děkuji za rozhovor a přeji hodně úspěchů v další práci.

Otázky kladla Věra Kameníčková

SUMMARY

National Property Fund

Tomáš JEŽEK, Chairman of the National Property Fund and Chairman of the Budget Committee of the Parliament

This article is an interview with the chairman of the Czech National Property Fund Mr. Tomáš Ježek.

It is concerned with the foundation, goals and roles of the Fund. Its revenue and expenditure in 1993 are described here, too. The expected expenditure forms the final part of this article.